

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc kĩ văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

ÁP THẤP NHIỆT ĐỚI LÀ GÌ?

PHÂN BIỆT ÁP THẤP VÀ BÃO NHIỆT ĐỚI

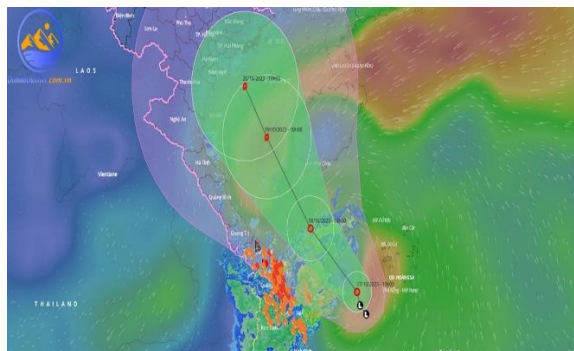
1. Áp thấp nhiệt đới là gì?

Áp thấp là gì? Áp thấp nhiệt đới là một dạng xoáy thuận nhiệt đới yếu nhất, được định nghĩa là một vùng áp thấp bị bao quanh bởi các cơn dông lưu hành và có sức gió duy trì tối đa là 38 dặm một giờ hoặc thấp hơn. Sự xuất hiện của chúng đóng một vai trò quan trọng trong việc theo dõi bão, vì áp thấp nhiệt đới thường là một trong những dấu hiệu đầu tiên cho thấy sự hình thành của một cơn bão đang di chuyển qua khu vực đại dương nhiệt đới.

[...]

2. Nguyên nhân hình thành áp thấp nhiệt đới là gì?

Áp thấp nhiệt đới hình thành do sự tồn tại của đủ điều kiện thuận lợi trong bề mặt khí quyển. Các yếu tố quan trọng bao gồm: sức gió, áp suất khí quyển, và nhiệt độ. Khi một khu vực không khí trở nên nóng hơn so với các vùng xung quanh, áp suất khí quyển tại đó sẽ giảm, dẫn đến hiện tượng hút gió từ những khu vực có áp suất khí quyển cao hơn và gió sẽ bắt đầu chuyển lên cao.

Áp thấp hình thành do sức gió, áp suất khí quyển, và nhiệt độ

Gió tự nhiên chuyển từ vùng áp suất cao đến vùng áp suất thấp. Tuy nhiên, do sự ảnh hưởng của lực Coriolis (lực lệch hướng do Trái Đất tự quay), hướng gió hút vào tâm áp thấp sẽ bị lệch, tạo thành hình thể gió xoáy. Điều này làm cho không khí xoay quanh trung tâm áp thấp nhiệt đới, tạo ra một cấu trúc xoáy và góp phần vào quá trình hình thành của áp thấp nhiệt đới.

Vì vậy, những vùng có khí hậu nóng, như khu vực nhiệt đới, trên biển hoặc trên đại dương nhiệt đới, thường thường xuất hiện áp thấp nhiệt đới do sự kết hợp của các yếu tố này.

3. Sự khác nhau giữa bão nhiệt đới và áp thấp nhiệt đới là gì?

Sự khác biệt chủ yếu giữa áp thấp nhiệt đới và bão nhiệt đới liên quan đến sức gió và cấp độ của chúng. Cả hai hiện tượng này đều thuộc loại xoáy thuận nhiệt đới và thường xuyên xảy ra ở Việt Nam, nhưng có những đặc điểm khác nhau quan trọng:

Áp thấp nhiệt đới:

Hình thành khi một vùng áp thấp kèm theo giông bão tạo ra một luồng gió tròn với sức gió duy trì tối đa dưới 39 dặm/giờ.

Được xem là áp thấp nhiệt đới khi gió xoáy mạnh từ cấp 6-7 (từ 10,8 – 17,2m/s).

Bão nhiệt đới:

Hình thành khi hoàn lưu xoáy thuận trở nên có tổ chức hơn và sức gió duy trì tối đa trong khoảng 39 dặm/giờ đến 73 dặm/giờ.

Được xem là bão nhiệt đới khi gió giật hơn cấp 8 (> 64 km/h).

Do đó, sự khác biệt lớn nhất giữa áp thấp nhiệt đới và bão nhiệt đới là cấp độ của gió. Áp thấp nhiệt đới được xác định khi gió xoáy mạnh ở cấp 6-7, trong khi bão nhiệt đới xuất hiện khi gió giật mạnh hơn ở cấp 8, đặc biệt là khi vượt qua ngưỡng 64 km/h.

4. Hậu quả của áp thấp nhiệt đới là gì?

Áp thấp nhiệt đới đồng nghĩa với việc mang lại những hậu quả nặng nề, mặc dù có thể được dự đoán trước khi chúng di chuyển vào bờ, nhưng vẫn gây ra nhiều thiệt hại đáng kể cho cả con người và tài sản.

Thiệt hại đối với con người:

Áp thấp nhiệt đới thường gây ra gió giật mạnh đồng thời kèm theo lượng mưa lớn, tạo điều kiện cho sự hình thành của lốc xoáy có thể gây lũ lụt, đe dọa tính mạng con người. Đặc biệt, những người sống trên biển, gần biển, hay đang thực hiện các hoạt động đánh bắt xa bờ sẽ phải đối mặt với nguy cơ cao. Sự xuất hiện của nhiều loại mầm bệnh trong nước lũ còn tăng nguy cơ ảnh hưởng đến sức khỏe con người.

Thiệt hại đối với tài sản:

Mưa dông khi áp thấp nhiệt đới di chuyển vào gần bờ có thể gây hư hại đáng kể cho đồ dùng điện tử, nhà cửa, tàu thuyền, gia súc và gia cầm, tạo ra tình trạng mất mát tài sản to lớn.

(Theo <https://dubaothoitiet.app/tin-tuc/ap-thap-nhiet-doi-la-gi.html>,
giờ truy xuất 15.30, 03/12/2025)

Câu 1. (0.5 điểm): Nêu mục đích của văn bản thông tin trên.

Câu 2. (1.5 điểm): Xác định các thông tin cơ bản của văn bản. Nêu các căn cứ để xác định các thông tin cơ bản đó.

Câu 3. (1.0 điểm): Nêu cách trình bày thông tin và căn cứ xác định cách trình bày thông tin đó trong phần 3. **Sự khác nhau giữa bão nhiệt đới và áp thấp nhiệt đới là gì?**

Câu 4. (1.0 điểm): Xác định kiểu đoạn văn và nêu căn cứ xác định kiểu đoạn văn đó

trong đoạn trích sau: “*Áp thấp nhiệt đới thường gây ra gió giật mạnh đồng thời kèm theo lượng mưa lớn, tạo điều kiện cho sự hình thành của lốc xoáy có thể gây lũ lụt, đe dọa tính mạng con người. Đặc biệt, những người sống trên biển, gần biển, hay đang thực hiện các hoạt động đánh bắt xa bờ sẽ phải đối mặt với nguy cơ cao. Sự xuất hiện của nhiều loại mầm bệnh trong nước lũ còn tăng nguy cơ ảnh hưởng đến sức khỏe con người.*”.

Câu 5. (1.0 điểm): Nêu hiệu quả biểu đạt của phương tiện phi ngôn ngữ trong văn bản.

Câu 6. (1.0 điểm): Nêu bài học em rút ra cho bản thân mình qua văn bản trên.

PHẦN II. VIẾT (4.0 điểm)

Sách rất quan trọng đối với mỗi người nhưng hiện nay nhiều học sinh lại thờ ơ với việc đọc sách dẫn đến những hậu quả đáng lo ngại. Em hãy viết bài văn trình bày suy nghĩ của mình về vấn đề trên.

- Hết -

(Học sinh không sử dụng tài liệu. Giám thị không giải thích gì thêm)